

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Financave - Ministarstvo za Finansije - Ministry of Finance
Agjencia e Statistikave të Kosovës - Agencija za Statistike Kosova - Kosovo Agency of Statistics

Serijska 2: Statistika poljoprivrede i životne sredine

Indeks Cena Inputa i Cene u Poljoprivredi 3K 2020 (2015=100)

Predgovor

Agencija za Statistiku Kosova odnosno Odjeljenje za Statistiku Poljoprivrede i Životne Sredine, počela je prikupljati podatke o cenama poljoprivrednih proizvoda od novembra 2003. godine. Na početku broj proizvoda je bio ograničen.

Promenom bazne godine od 2003 u baznu godinu 2005, cene su prikupljene za 64 različita poljoprivrednih proizvoda. Dok, promenom bazne godine 2005 u baznu godinu 2010, cene prikupljene su cene za 67 poljoprivrednih proizvoda.

Trenutno, promenom bazne godine od 2010 u baznu godinu 2015, cene se prikupljaju za 71 različite poljoprivredne proizvode. Cilj indeksa poljoprivrednih proizvoda je merenje kretanja cena za proizvode koji se prodaju od strane farmera. Plan za budućnost je povećanje broja proizvoda. Pored indeksa proizvoda, takođe je i indeks cena poljoprivrednih inputa.

Ovo je četrdeset deveta (49) publikacija o indeksu cena poljoprivrednih proizvoda i o apsolutnim prosečnim cenama poljoprivrednih proizvoda, koju je pripremila Agencija za Statistiku Kosova. U ovoj publikaciji indeks poljoprivrednih proizvoda je prikazan za neke glavne poljoprivredne proizvode.

ASK zahvaljuje Švedskoj Agenciji za Međunarodni Razvoj i Saradnju (SIDA) za njihovu podršku u izgradnji agromonetarnog statističkog sistema. ASK, takođe se zahvaljuje svim saradnicima iz regionalnih kancelarija ASK-a za saradnju, drugim saradnicima (ispitanicima) iz poljoprivrednih gazdinstva, industrijskih preduzeća, trgovine itd.

ASK posebno se zahvaljuje švedskim stručnjacima za statistiku cena, g. Anders Grönvall i drugim stručnjacima, koji su direktno ili indirektno pomagali u finalizaciji ove publikacije.

Predlozi, sugestije i primedbe u vezi ove publikacije mogu se poslati na e-mail adresu odeljenja: agriculture@rks-gov.net

Publikaciju su pripremili:

Zamenik Izvršni Direktor ASK-a,
Ilir T.Berisha

Bajrush Qevani – Direktor Odeljenja
Violeta Arifi – Gashi – Šef Divizije,
Kademsha Bajramaga - Službenica

Novembar 2020

Skraćenice i znaci

ASK	-	Agencija za statistiku Kosova
ICPI	-	Indeks cena poljoprivrednih inputa
EZ	-	Evropska zajednica
SIDA	-	Švedska agencija za međunarodni razvoj saradnju
3K	-	Treći kvartal

‰ Promili

U tabelama gde su date težine brojevi su zaokruženi do poslednje najbliže cifre, samim tim može imati malo neslaganja u iznosima.

S a d r Ź a j

Indeks cena poljoprivrednih inputa.....	4
Kvartalni Indeks cena poljoprivrednih inputa 3K 2015-2018 (2015=100).....	5
Mesečni Indeks cena poljoprivrednih inputa jul – septembar 2020(2015=100).....	6
Promene mesečnog indeksa cena poljoprivrednih inputa jul- septembar 2020 / 2019(2015=100)	7
Metodologija	8
Upitnik	9

Indeks cena poljoprivrednih inputa

Publikacija obuhvata podatke za period jul - septembar 2020 (3K-2020). Publikacija se zasniva na cenama poljoprivrednih inputa prikupljenih na Kosovu. Prikupljanje cena vrši se u poljoprivrednim apotekama, veterinarskim apotekama, kompanijama, pijacama i drugim mestima gde su cene poljoprivrednih proizvoda dostupne. Neke poljoprivredne cene inputa su preuzete iz potrošačkih cena (IPC) - ASK.

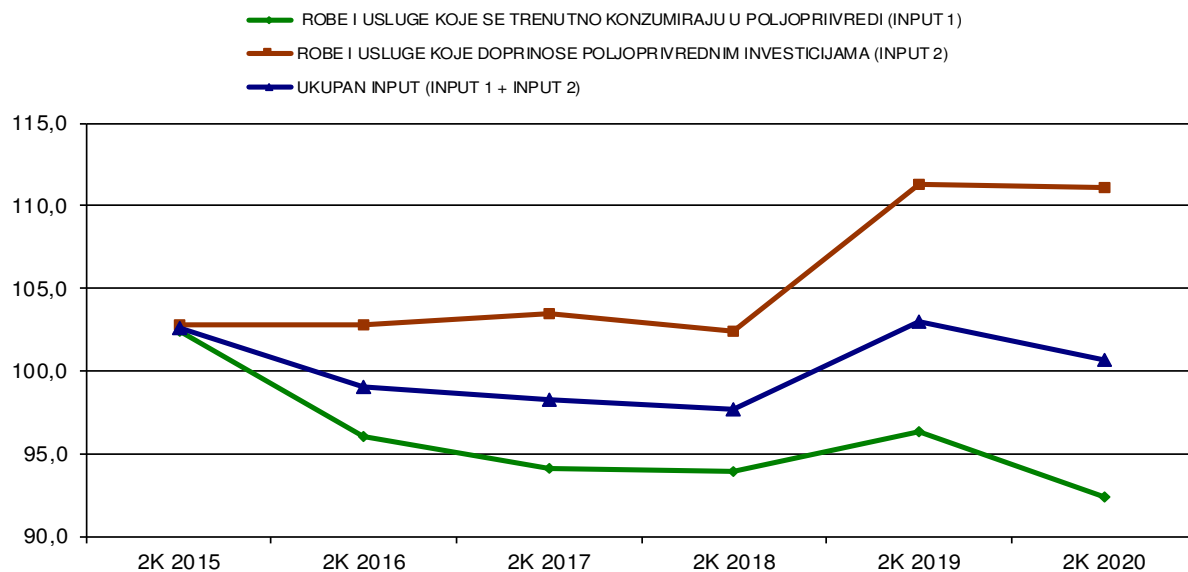
Proizvodi koji čine osnovu za indeks cena inputa su podeljeni u dve glavne grupe: Robe i usluge koje se trenutno konzumiraju u poljoprivredi (input 1) i Robe i usluge koje doprinose investicijama u poljoprivredi (input 2). U grupi roba i usluga trenutno konzumirana u poljoprivredi, cene se prikupljaju po sledećim grupama: semena i rasada, energije, nafte, đubriva i poboljšivača zemljišta, proizvoda za zaštitu bilja i pesticida, veterinarskih troškova, hrane životinja, održavanje materijala, održavanje zgrada i drugih roba i usluga. Što se tiče roba i usluga koje doprinose poljoprivrednim investicijama, cene se prikupljaju za materijale (mašine i drugu opremu), zgrade i drugo (ne-stambene zgrade, farme, druge stvari osim poboljšivača zemljišta) itd.

Grafikon 1 prikazuje Kvartalno Indeks cene inputa od 2015 – 2020 uopšte za Inpute kao i za Inpute 1 i Inpute 2 (2015 = 100).

Promene indeksa za treći kvartal u 2020 u odnosu na 2019 godinu (promena u %)

Indeks inputa u trećem kvartal za 2020 god. zabeležio je pad od (-4.1%) za **Input 1** u poređenju sa istim periodom 2019. Indeks za **Input 2** je pad za (-0.2 %) u odnosu na isti period 2019. Indeks ukupnog inputa (**Input 1 + Input 2**) zabeležio je pad od (-2.2 %) u odnosu na isti period 2019.

Grafikon 1: Kvartalni Indeks cena inputa 2015 – 2020, (2015 = 100)

Kvartalni Indeks cena poljoprivrednih inputa 3K 2015-2020 (2015=100)**Tabela 1: Kvartalni Indeks cena poljoprivrednih inputa 3K 2015- 2020, (2015=100)**

Input 1 (Robe i usluge koje se trenutno konzumiraju u poljoprivredi)									
Šifra API	Opis	Težina u %	Težina u 1000'euro	3K 2015	3K 2016	3K 2017	3K 2018	3K 2019	3K 2020
200000	ROBE I USLUGE KOJE SE TRENUTNO KONZUMIRAJU U POLJOPRIVREDI (INPUT 1)	556	126 490	102,4	96,0	94,1	93,9	96,3	92,4
201000	SEME I SADNI MATERIJAL	91	20 777	115,9	86,2	82,7	75,4	84,5	83,6
202000	ENERGIJA; MAZIVA	103	23 433	99,3	93,3	100,3	109,2	107,4	89,3
202100	Električna energija	17	4 637	87,2	86,4	105,9	95,6	95,6	95,6
202300	Gorivo	137	17 480	102,2	95,1	99,4	114,0	111,7	87,2
202400	Mazivo	3	1 316	104,2	93,3	92,6	92,6	91,9	96,3
203000	ĐUBRIVA I MELIORATIVNO ĐUBRENJE ZEMLJIŠTA	149	33 958	100,0	97,7	88,4	85,4	88,9	87,7
203100	Osnovna đubriva	56	12 777	99,2	93,1	86,6	83,0	85,1	83,4
203200	Kompleksna đubriva	93	21 181	100,5	100,6	89,4	86,8	91,3	90,3
204000	PROIZVODI ZA ZAŠTITU BILJA I PESTICIDI	23	5 137	97,8	103,7	104,3	106,4	106,0	103,3
205000	VETERINARSKI TROŠKOVI	38	8 732	99,5	99,8	96,9	97,8	100,0	100,8
206000	MATERIJE ZA STOČNU HRANU	3	741	97,7	101,0	100,0	102,4	104,5	108,2
206100	Osnovna stočna hraniva	104	630	97,3	101,4	98,2	101,5	105,5	108,0
206200	Kompleksna stočna hrana	12	111	99,9	98,7	109,8	107,5	99,1	109,2
207000	ODRŽAVANJE MATERIJALA	48	10 883	100,1	100,2	99,5	99,5	99,4	98,7
208000	ODRŽAVANJE OBJEKATA	4	833	100,2	98,0	98,7	98,5	99,5	101,6
209000	OSTALE ROBE I USLUGE	97	21 996	100,3	99,8	100,7	100,8	101,5	101,2
Input 2 (Robe i usluge koje doprinose poljoprivrednim investicijama)									
210000	ROBE I USLUGE KOJE DOPRINOSE POLJOPRIVREDNIM INVESTICIJAMA (INPUT 2)	444	100 971	102,8	102,8	103,5	102,4	111,2	111,1
211210	TRAKTOR	208	47 375	105,7	107,7	107,8	105,2	121,1	120,7
211290	OSTALO	236	53 596	100,3	98,5	99,7	100,0	102,5	102,5
Ukupan input (Input 1 + Input 2)									
220000	UKUPAN INPUT (INPUT 1 + INPUT 2)	1 000	227 461	102,6	99,0	98,3	97,7	103,0	100,7

Mesečni Indeks cena poljoprivrednih inputa jul - septembar 2020(2015=100)**Tabela 2: Mesečni indeks cena poljoprivrednih inputa jul- septembar 2020, (2015 = 100)****Input 1 (Robe i usluge koje se trenutno konzumiraju u poljoprivredi)**

Šifra API	Opis	Težina u %	Težina u 1000'euro	2020		
				Jul	Avg	Sep
200000	ROBE I USLUGE KOJE SE TRENUTNO KONZUMIRAJU U POLJOPRIIVREDI (INPUT 1)	556	126 490	91,7	92,3	93,0
201000	SEME I SADNI MATERIJAL	91	20 777	83,6	83,5	83,6
202000	ENERGIJA; MAZIVA	103	23 433	87,2	90,7	90,2
202100	Električna energija	17	4 637	95,6	95,6	95,6
202300	Gorivo	137	17 480	84,0	89,1	88,3
202400	Mazivo	3	1 316	99,0	94,9	94,9
203000	ĐUBRIVA I MELIORATIVNO ĐUBRENJE ZEMLJIŠTA	149	33 958	87,4	86,7	89,0
203100	Osnovna đubriva	56	12 777	82,2	82,7	85,3
203200	Kompleksna đubriva	93	21 181	90,5	89,1	91,2
204000	PROIZVODI ZA ZAŠTITU BILJA I PESTICIDI	23	5 137	100,4	104,8	104,8
205000	VETERINARSKI TROŠKOVI	38	8 732	100,8	99,9	101,7
206000	MATERIJE ZA STOČNU HRANU	3	741	107,6	108,3	108,6
206100	Osnovna stočna hraniva	104	630	107,3	108,1	108,6
206200	Kompleksna stočna hrana	12	111	109,3	109,3	108,9
207000	ODRŽAVANJE MATERIJALA	48	10 883	98,6	98,7	98,6
208000	ODRŽAVANJE OBJEKATA	4	833	101,6	101,7	101,6
209000	OSTALE ROBE I USLUGE	97	21 996	101,0	101,0	101,5

Input 2 (Robe i usluge koje doprinose poljoprivrednim investicijama)

210000	ROBE I USLUGE KOJE DOPRINOSE POLJOPRIVREDNIM INVESTICIJAMA (INPUT 2)	444	100 971	111,9	111,8	111,9
211210	TRAKTOR	208	47 375	120,8	120,7	120,7
211290	OSTALO	236	53 596	104,0	104,0	104,1

Ukupan input (Input 1 + Input 2)

220000	UKUPAN INPUT (INPUT 1 + INPUT 2)	1 000	227 461	100,7	101,0	101,4
---------------	---	--------------	----------------	--------------	--------------	--------------

Promene mesečnog indeksa cena poljoprivrednih inputa jul – septembar 2020 / 2019 (2015=100)

Tabela 3 : promene mesečnog indeksa cena poljoprivrednih inputa jul - septembar 2020/ 2019, (2015 = 100)

Input 1 (Robe i usluge koje se trenutno konzumiraju u poljoprivredi)						
Šifra API	Opis	Težina u %	Težina u 1000'euro	Jul 20 /Jul 19 Changes. in %	Avg 20 /Avg 19 Changes in %	Sep 20 /Sep 19 Changes in %
200000	ROBE I USLUGE KOJE SE TRENUTNO KONZUMIRAJU U POLJOPRIIVREDI (INPUT 1)	556	126 490	-4,8	-4,3	-3,4
201000	SEME I SADNI MATERIJAL	91	20 777	-1,1	-1,2	-1,0
202000	ENERGIJA; MAZIVA	103	23 433	-18,6	-16,0	-15,9
202100	Električna energija	17	4 637	0,0	0,0	0,0
202300	Gorivo	137	17 480	-24,4	-20,8	-20,7
202400	Mazivo	3	1 316	7,7	3,3	3,3
203000	ĐUBRIVA I MELIORATIVNO ĐUBRENJE ZEMLJIŠTA	149	33 958	-1,9	-2,5	0,1
203100	Osnovna đubriva	56	12 777	-3,7	-2,6	0,3
203200	Kompleksna đubriva	93	21 181	-0,8	-2,4	0,0
204000	PROIZVODI ZA ZAŠTITU BILJA I PESTICIDI	23	5 137	-5,3	-1,1	-1,1
205000	VETERINARSKI TROŠKOVI	38	8 732	0,8	-0,1	1,7
206000	MATERIJE ZA STOČNU HRANU	3	741	1,4	4,7	4,4
206100	Osnovna stočna hraniva	104	630	-0,1	3,8	3,5
206200	Kompleksna stočna hrana	12	111	10,3	10,3	9,9
207000	ODRŽAVANJE MATERIJALA	48	10 883	-0,9	-0,6	-0,7
208000	ODRŽAVANJE OBJEKATA	4	833	1,7	2,2	2,4
209000	OSTALE ROBE I USLUGE	97	21 996	-0,6	-0,5	0,0
Input 2 (Robe i usluge koje doprinose poljoprivrednim investicijama)						
210000	ROBE I USLUGE KOJE DOPRINOSE POLJOPRIVREDNIM INVESTICIJAMA (INPUT 2)	444	100 971	0,0	0,1	0,2
211210	TRAKTOR	208	47 375	-0,3	-0,3	-0,3
211290	OSTALO	236	53 596	0,3	0,5	0,7
Ukupan input (Input 1 + Input 2)						
220000	UKUPAN INPUT (INPUT 1 + INPUT 2)	1 000	227 461	-2,5	-2,2	-1,6

Metodologija

Cene i indeksi cena u ovoj publikaciji obračunata su prema standardima za statistike cena Evropske unije. Projekat za izračunavanje ovih cena i indeksa cena je sproveden u okviru projekta "Unapređenje agromonetare statistike " u saradnji sa statistikom Švedske i finansijsku podršku SIDA-e (Švedska agencija za razvoj i međunarodnu saradnju).

Cene su prikupljene na sedam regiona: Prištini, Mitrovici, Peći, Đakovici, Prizrenu, Uroševcu i Gnjilanu. Cene se prikupljaju svakog meseca oko 15. Od početka broj artkala za koje se cene prikupljaju se povećava, korak po korak.

Svrha indeksa cena poljoprivrednih inputa da prati kupovnu cenu poljoprivrednih sredstava za poljoprivrednu proizvodnju. Prema definiciji, indeks ne pokriva faktore proizvodnje. Zbog toga, plate i troškovi plata, zakup, kamata, kupovina zemljišta i životinja, kao osnovna sredstva/fiksni aseti nisu deo polja posmatranja.

Da bi se vršila poređenja indeksa predstavljenog u ovoj publikaciji sa drugim državama, preporučuj se poseta EUROSTAT veb sajta

(<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>).

Ponderi za izračunavanje agregiranih indeksa uglavnom su bazirane na ekonomske račune poljoprivrede 2015, gde je bazna godina na indeks (2015=100). Ove težine su fiksne dok je baza indeksa godina 2015-ta. Indeks je indeks cena i izračunava se po *Laspeyres*-ovoj formuli.

Izračunavanje osnovnog indeksa cene

Izračunavanje osnovnih indeksa se obično vrši pomoću sledeće formule, sa aritmetičkom neponderisanom prosečnom cenom.

$$R_i^t = \frac{\frac{1}{n} \sum P_{ij}^t}{\frac{1}{n} \sum P_{ij}^0} \cdot 100$$

R_i^t – Osnovni indeks za mesec t i proizvodnju i

P – Prikupljena cena

i – Proizvodnja i

j – Popisana cena za proizvod (uopšteno cena za region)

t – Mesec praćenja

0 – Bazni mesec

Izračunavanje agregiranog indeksa cene

Izračunavanje agregiranog indeksa za ukupne inpute ili podgrupa indeksa inputa vrši se pomoću sledeće formule.

$$I^t = \sum \left(R_i^t \cdot \frac{w_i^0}{\sum w_i^0} \right)$$

I^t – Agregirani Indeks za period t

W_i^0 – Ponderisani faktor u baznom periodu za proizvodnju i

i - Proizvodnja i

t – Mesec praćenja

0 – Bazni mesec

Upitnik

DEFINICIJA – Utvrđivanje cilja (artikala- varieteta)

Broj artikla	Naziv artikla			Količina	Jedinica
Anketar koji sakuplja cene				Mesto sakupljanja /preduzeće	
Datum					
Cena					

Beleške anketara

- Detaljan opis artikla (varieteta) izabranog za određenu cenu praćenja
- Promene u opisu, datum promene
- Tretman promene kvaliteta kada se menja opis (podaci dvostrukih praćenja cena , dodatnog, i ocena promene u kvalitetu)

Agencija za Statistike Kosova

Kratak opis

Agencija Statistike Kosova je profesionalna institucija koja se bavi prikupljanjem, obradom i objavljivanjem službenih podataka statistika. Kao takav deluje od 1948.godine i prošao je kroz nekoliko istorijskih faza, strukturiran prema državnom uređenju tog vremena.

Dana 2. avgusta 1999, Agencija je nastavila svoj profesionalni rad (posle 9 godina prekida svih statističkih serija na štetu interesa Kosova), kao nezavisna institucija u okviru Ministarstva za državnu upravu. Od datum 12.12.2011 ove Agencije posluje u okviru Vlade Kosova. Kancelarija se finansira od Konsolidovanog budžeta Kosova, ali i od donatora za posebne projekte i tehničku profesionalnu podršku.

Agencija Statistike Kosova deluje na osnovu Zakona br.04/L-036, koji je stupio na snagu 12.12.2011, i Izmenu i Dopunu Zakona br. 06/L-058 koji je stupio na snagu 17.01.2019. Program Zvanične Statistike, 2018/2022 je na implementaciji za razvoj statističkog sistema u korelaciji sa statistikama Evropske unije (EUROSTAT-a).

Agencija Statistike Kosova ima sledeću organizacionu strukturu: *Departmane za proizvodnju statistika, Departman za ekonomske statistike, Departman za nacionalnih računa, Departman za statistiku stanovništva, Departman poljoprivrede i životne sredine i Departman za socijalne statistike. **Departmani podrške;** Departman za metodologiju i informatičku tehnologiju, Departman za politike, planiranja, kordinacije i komunikacije, Departman popis i istraživanje i Departman administracije. **U okviru Agencije takođe su obrazovana i Regionalne kancelarije** su u Đakovici, Gnjilanu, Mitrovici, Peći, Prizrenu, Prištini i Uroševcu.*

Ukupno zaposleni su 156 radnika, od njih 115 u sedištu Agencije, dok u Regionalnim Kancelarijama 41. Agencija ima sledeću kvalifikacionu strukturu: 123 sa visokom obrazovanjem, 15 sa višem obrazovanju i 18 sa srednjem obrazovanjem.

Mi imamo profesionalnu i tehničku saradnju sa svim ministarstvima Vlade Kosova, a posebno sa Ministarstvom ekonomije i finansija, Centralnom bankom Kosova, sa međunarodnim institucijama, EUROSTAT-om, Međunarodnim monetarnim fondom, Svetskom bankom, SIDA iz Švedske, DFID-om, UNFPA, UNDP, UNVEF i sa statistikama zemalja u regionu.

Agencija Statistike Kosova skoro u potpunosti pokriva teritoriju Republike Kosova, na osnovu strukture statističkih krugova, kao osnovna i jedina jedinica na nivou zemlje. Sva istraživanja sprovedena na terenu koriste uzorke koji pokrivaju ove popisne statističke krugove ali, i metodologiju skladu sa međunarodnim preporukama. Tokom prikupljanja statističkih podataka i izveštaja od izveštajnih jedinica angažuju se: stručnjaci, tehničari, administratori, građani mesnih kancelarija, terenski popisivači regionalnih kancelarija.

U 2011.godini uspešno je sproveden projekat Popisa Stanovništva, Domaćinstava i Stanova, dok u 2014.godini je takođe uspešno je sproveden Popis Poljoprivrede. Podaci dobijeni iz ovih popisa će imati važnu ulogu u izradu razvojnih politika.

Misija agencije; da zadovolji potrebe korisnika sa kvalitetnim, blagovremenim i objektivnim statističkim podacima, u vremenu i prostoru, tako da korisnici imaju pouzdane osnovne redovne preglede u interesu planiranja i razvoja tokom izrade projekata na opštinskom nivou i nivou zemlje. Da podrži vladine institucije, naučne institute, i akademiju, poslovna preduzeća kao i samostalne istraživače u cilju obezbeđivanja odgovarajućih informacija donosiocima odluka i drugim korisnicima na Kosovu.

- **Adresa:** **AGENCIJA ZA STATISTIKE KOSOVA,**
Ul. "Zenel Salihu", br. 4, 10000 Priština
- **Telefon:** +383 (0) 38 200 31 129
Izvršni direktor: +383 (0) 38 200 31 112
- **Fax:** +383 (0) 38 235 033
- **E-mail:** infoask@rks-gov.net
- **Veb-stranica:** <http://ask.rks-gov.net/>